

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ПЛАТНЕ СИСТЕМЕ
СЛУЖБА ЗА НАДГЛЕДАЊЕ И РАЗВОЈ ПЛАТНИХ СИСТЕМА

Картичарство у БиХ у 2024. години

Сарајево, 07.03.2025. године

Садржај

1. Увод.....	3
2. Број активних картица.....	3
3. Заступљеност према врсти картице.....	4
4. Промет картицама.....	4
5. Број трансакција и висина просјечне трансакције картица.....	8
6. Просјечан промет по картици.....	9
7. Заступљеност према брендovima.....	10
8. Водећи брендови у картичарству по вриједности трансакција.....	11
9. Реализација картицама бх. банака у иностранству.....	12
10. Реализација иностраних картица у БиХ.....	14
11. Коришћење контактних/бесконтактних картица у БиХ.....	16
12. АТМ и POS уређаји.....	17
13. Прихват картица.....	20

1. Увод

Извјештај „Картичарство у БиХ у 2024. години“ као редован годишњи извјештај о картичном пословању у Босни и Херцеговини (даље БиХ) је рађен на основу података прикупљених од 22 банке у БиХ.

2. Број активних картица

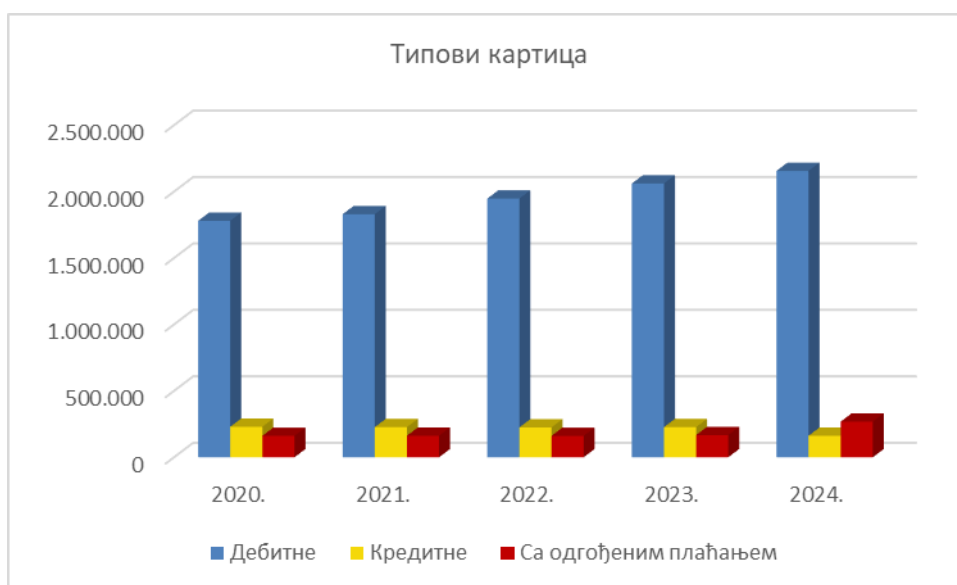
Кртице својим клијентима издају 21 банка у БиХ. У питању су глобални брендови: MasterCard, Visa, American Express, док само једна банка – КИБ д.д. Велика Кладуша нуди једину домаћу картицу – Бансard. Укупан број активних картица на крају 2024. године је износио 2.585.419, за разлику од 2023. године када је било 2.454.350, те је агрегатно посматрано, у 2024. години повећан је број активних картица за 131.069 у односу на 2023. годину.

3. Заступљеност према врсти картице

Врсте картица			
Година	Дебитне	Кредитне	Са одгођеним плаћањем
2020.	1.779.750	229.542	161.264
2021.	1.829.734	226.876	162.319
2022.	1.947.045	224.841	161.245
2023.	2.060.802	226.673	166.875
2024.	2.155.366	161.712	268.341

Најзаступљеније су дебитне картице, као што је приказано на следећем графикању:

4. Промет картицама

У 2024. години је картицама, у земљи и иностранству, реализовано трансакција у вриједности од 18.425.493.564 КМ. Године 2023. реализована вриједност трансакција је била 16.196.923.326 КМ, што значи да је дошло до повећања вриједности трансакција у износу од 2.228.570.238 КМ.

У извјештај су обухваћене и картичне трансакције обављене путем интернета.

Вриједност картичних трансакција по годинама					
	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Вриједност трансакција	11.535.123.080	11.957.151.297	14.103.186.627	16.196.923.326	18.425.493.564
Разлика у односу на претходну годину	368.232.779	422.028.217	2.146.035.330	2.093.736.699	2.228.570.238

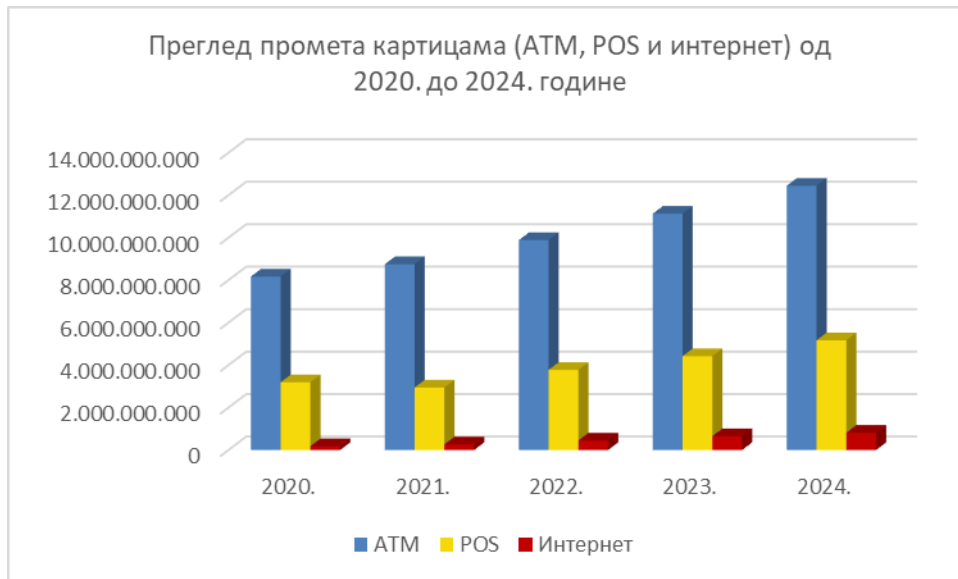

Структура потрошње (АТМ, POS и интернет) у износу од 18.425.493.564 KM је сљедећа:

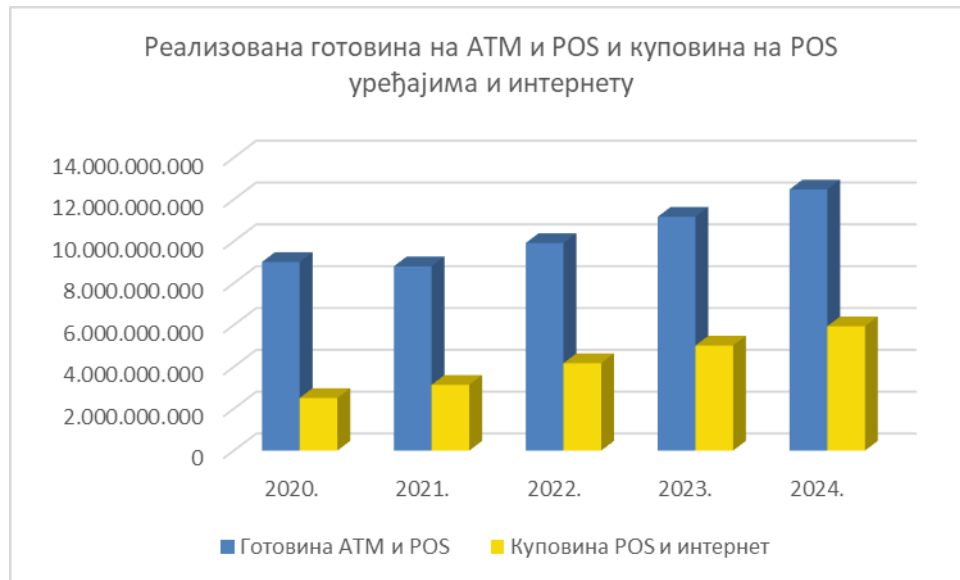
- путем АТМ апарата подигнуто је, што у земљи што у иностранству, готовине у износу од 12.443.848.570 KM (2023. године тај је износ био мањи и износио је 11.128.235.321 KM),
- на POS апаратима је реализовано 5.166.149.693 KM (2023. године тај износ је био мањи и износио је 4.416.964.391 KM)
- путем интернета реализовано је 815.495.300 KM (2023. године тај износ је био мањи и износио је 651.723.614 KM).

У процентима на АТМ апаратима је реализовано 68% вриједности, путем POS уређаја 28%, док је путем интернета реализовано 4% вриједности картичних трансакција.

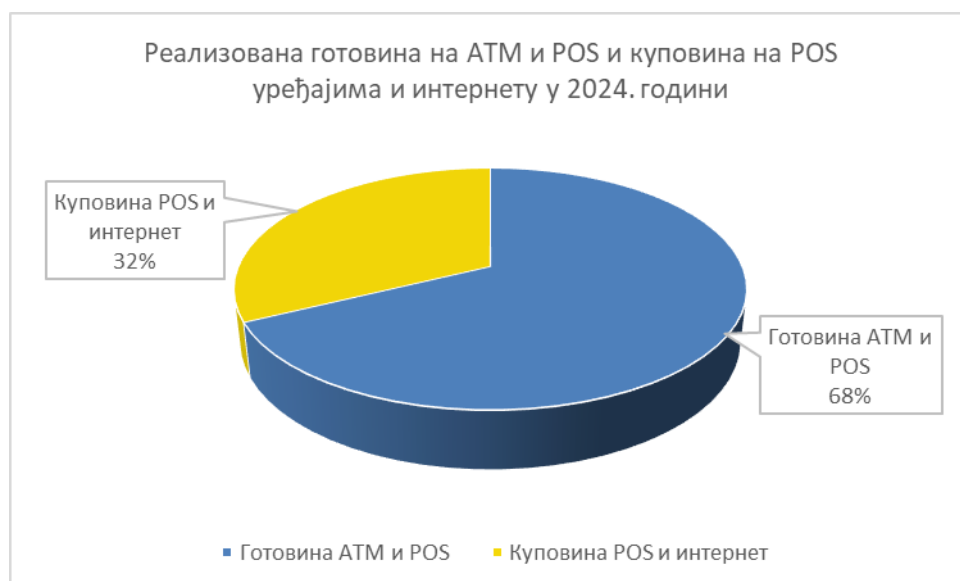
Преглед промета картицама (АТМ, POS и интернет) од 2020. до 2024. године					
	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
АТМ	8.165.945.556	8.750.565.618	9.882.238.115	11.128.235.321	12.443.848.570
POS	3.188.540.041	2.941.546.480	3.772.743.903	4.416.964.391	5.166.149.693
Интернет	180.637.483	265.039.199	448.204.608	651.723.614	815.495.300
Укупно	11.535.123.080	11.957.151.297	14.103.186.627	16.196.923.326	18.425.493.564
Разлика у односу на претходну годину	368.232.779	422.028.217	2.146.035.330	2.093.736.699	2.228.570.238

Реализована готовина на ATM и POS и куповина на POS уређајима и интернету			
Година	Готовина ATM и POS	Куповина POS и интернет	Укупно
2020.	9.016.265.306	2.518.857.773	11.535.123.080
2021.	8.811.546.958	3.145.604.339	11.957.151.297
2022.	9.924.768.431	4.178.418.196	14.103.186.627
2023.	11.176.627.520	5.020.295.805	16.196.923.325
2024.	12.481.866.728	5.943.626.835	18.425.493.564

У 2024. години проценат реализоване готовине на ATM и POS уређајима је износио 68%, а вриједност роба и услуга је износила 32% од укупног промета путем картица, за разлику од 2023. године када је проценат реализоване готовине на ATM и POS уређајима износио 69%, а вриједност роба и услуга је износила 31% од укупног промета путем картица.

У 2024. години проценат реализованог промета картицама на интернету у земљи је износио 36%, а у иностранству 64% од укупног промета картицама на интернету, за разлику од 2023. године када је проценат реализованог промета картицама на интернету у земљи износио 37%, а у иностранству 63% од укупног промета картицама на интернету.

Промет картицама на интернету			
Година	У земљи	У иностранству	Укупно
2021.	93.145.912	171.893.287	265.039.199
2022.	128.319.611	319.884.997	448.204.608
2023.	242.758.773	408.964.841	651.723.614
2024.	292.734.983	522.760.317	815.495.300

5. Број трансакција и висина просјечне трансакције картица

У 2024. години укупан број трансакција је био 186.045.013 и већи је у односу на 2023. годину када је износио 159.566.461. Просјечна вриједност једне трансакције била је 99 КМ у 2024. години и мања је у односу на 2023. годину за 3 КМ.

Висина просјечне трансакције за протекле године					
	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Вриједност трансакција	11.535.123.080	11.957.151.297	14.103.186.627	16.196.923.325	18.425.493.564
Број трансакција	113.574.237	115.381.820	143.812.765	159.566.461	186.045.013
Висина просјечне трансакције	102 КМ	104 КМ	98 КМ	102 КМ	99 КМ
Разлика у односу на претходну годину	-14 КМ	2 КМ	-6 КМ	4 КМ	-3 КМ

6. Просјечан промет по картици

Просјечан годишњи промет по једној картици у 2024. години износио је 7.127 KM, за разлику од 2023. године када је био мањи и износио је 6.599 KM. Дакле, забиљежено је повећање у висини од 524 KM.

Просјечан промет по једној картици за протекле године					
	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Број картица	2.170.556	2.218.929	2.333.131	2.454.350	2.585.419
Просјечан промет по картици	5.314 KM	5.389 KM	6.045 KM	6.599 KM	7.127 KM
Разлика у односу на претходну годину	92 KM	75 KM	656 KM	554 KM	524 KM

7. Заступљеност према брендovima

У БиХ, сходно активним картицама, заступљеност према брендovima у периоду од 2020. године до 2024. године је као у наредној табели:

Заступљеност картица у БиХ према брендovima						
Година	Mastercard	Visa	Diners	American	BamCard	Укупно
2020.	1.410.718	736.947	6.324	6.901	9.666	2.170.556
2021.	1.452.272	749.874	30	6.382	10.371	2.218.929
2022.	1.541.267	773.691	1.299	5.984	10.890	2.333.131
2023.	1.601.158	831.883	1.674	5.682	13.953	2.454.350
2024.	1.711.867	853.656		5.447	14.449	2.585.419

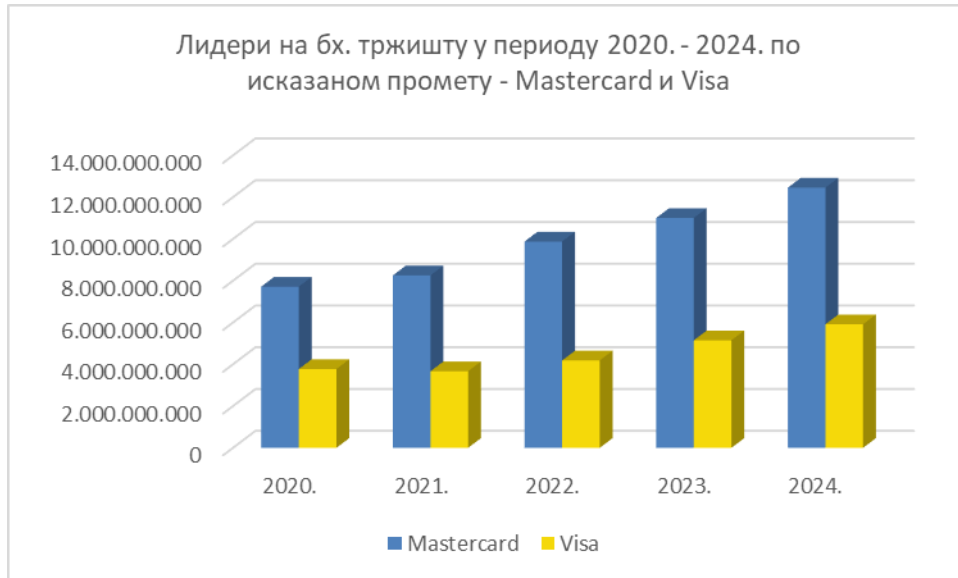
8. Водећи брендови у картичарству по вриједности трансакција

Највећи исказани промет у протеклој години забиљежила је Maestro дебитна картица с прометом од 12.140.582.832 КМ. Слједи је Visa дебитна с прометом од 5.576.022.085 КМ.

Промет првих шест водећих картица на банкарском тржишту БиХ од 2020. до 2024. године						
	Mastercard Maestro дебитна	Mastercard кредитна	Mastercard са одгођеним плаћањем	Visa дебитна	Visa кредитна	Visa са одгођеним плаћањем
2020.	7.499.312.977	127.874.232	89.012.602	3.431.551.015	84.894.231	256.697.902
2021.	8.007.677.837	157.897.932	88.559.050	3.321.604.056	70.135.492	274.413.061
2022.	9.604.107.758	173.587.993	99.537.612	3.828.458.079	85.581.743	270.474.836
2023.	10.753.353.919	192.716.844	58.738.011	4.773.909.932	117.612.816	255.884.000
2024.	12.140.582.832	219.389.478	94.914.920	5.576.022.085	116.279.035	223.342.086

Лидери на тржишту БиХ у периоду 2020. - 2024. по исказаном укупном промету картица у КМ		
Година	Mastercard	Visa
2020.	7.716.199.811	3.773.143.149
2021.	8.254.134.819	3.666.152.609
2022.	9.877.233.362	4.184.514.659
2023.	11.004.808.774	5.147.406.748
2024.	12.454.887.231	5.915.643.206

9. Реализација картицама бх. банака у иностранству

Реализована вриједност у иностранству картица издатих у бх. банкама по годинама (у КМ)							
Година	POS готовина	АТМ	Подизање готовине - АТМ и POS банака	%	Куповина робе и услуга - POS	%	Укупно
2020.	4.041.415	162.279.307	166.320.722	31,86%	355.723.272	68,14%	522.043.994
2021.	3.398.472	143.387.033	146.785.505	24,72%	447.042.610	75,28%	593.828.115
2022.	2.812.344	142.854.419	145.666.763	18,44%	644.075.385	81,56%	789.742.148
2023.	2.962.436	153.359.846	156.322.282	20,83%	594.015.396	79,17%	750.337.678
2024.	2.964.615	307.189.629	310.154.245	30,78%	697.627.679	69,22%	1.007.781.923

У 2024. години, на АТМ и POS уређајима банака у иностранству, власници картица издатих у БиХ реализовали су трансакције у вриједности од 1.007.781.923 КМ, а у току 2023. године 750.337.678 КМ. Сумарно гледајући, укупно реализована вриједност трансакција је већа за 257.444.245 КМ. Од тог износа, на АТМ и POS уређајима је подигнуто готовог новца 310.154.245 КМ (у току 2023. године 156.322.282 КМ), а робе и услуга на POS уређајима је реализовано у вриједности од 697.627.679 КМ (у току 2023. године 594.015.396 КМ).

10.Реализација иностраних картица у БиХ

Реализована вриједност иностраних картица у бх. банкама и трговинама по годинама (у KM)							
Година	POS готовина	АТМ	Подизање готовине - АТМ и POS банака	%	Куповина робе и услуга - POS	%	Укупно
2020.	59.678.441	1.117.563.906	1.177.242.347	74,67%	399.316.410	25,33%	1.576.558.757
2021.	39.277.265	1.360.672.289	1.399.949.554	69,33%	619.347.169	30,67%	2.019.296.723
2022.	62.986.827	1.793.072.843	1.856.059.670	62,68%	1.105.074.657	37,32%	2.961.134.328
2023.	28.671.109	1.933.339.420	1.962.010.529	58,43%	1.395.970.782	41,57%	3.357.981.311
2024.	16.085.311	2.020.542.956	2.036.628.267	54,44%	1.704.354.965	45,56%	3.740.983.232

Картицама издатим у иностранству на АТМ и POS уређајима бх. банака у 2024. години реализована је вриједност трансакција 3.740.983.232 КМ (у току 2023. године 3.357.981.311 КМ). Од овог износа преко АТМ и POS уређаја дигнуто је готовине у износу од 2.036.628.267 КМ (у току 2023. године 1.962.010.529 КМ). Робе и услуга преко POS уређаја је реализовано у вриједности од 1.704.354.965 КМ (2023. године 1.395.970.782 КМ).

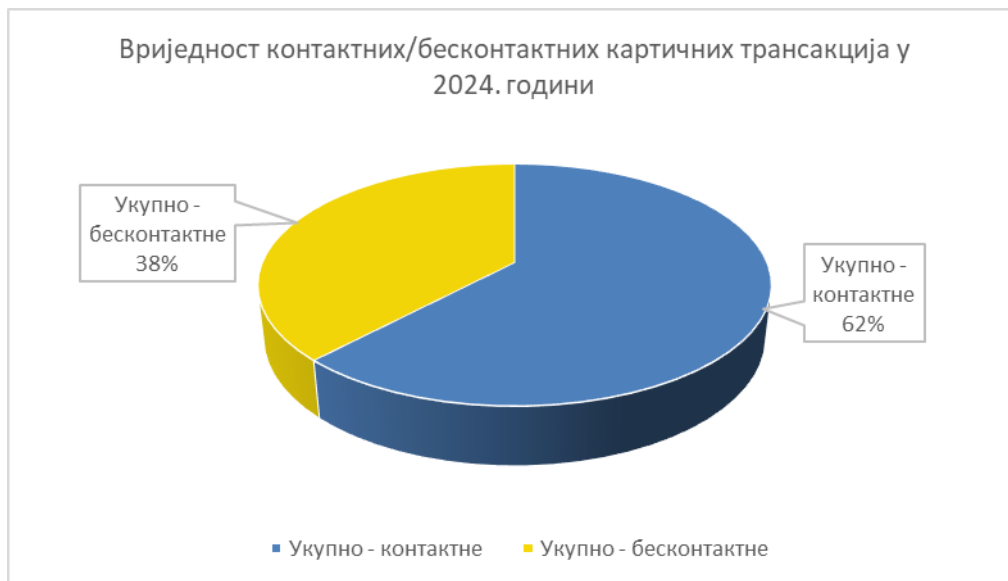
11.Коришћење контактних/бесконтактних картица у БиХ

У процентима исказано, у укупном броју картичних трансакција 37% је реализовано контактних трансакција, насупрот 63% бесконтактних трансакција.

Број контактних/бесконтактних картичних трансакција у 2024. години		
Укупно - контактне	Укупно - бесконтактне	Укупно
34%	66%	100%

Вриједност контактних/бесконтактних картичних трансакција у 2024. години		
Укупно - контактне	Укупно - бесконтактне	Укупно
62%	38%	100%

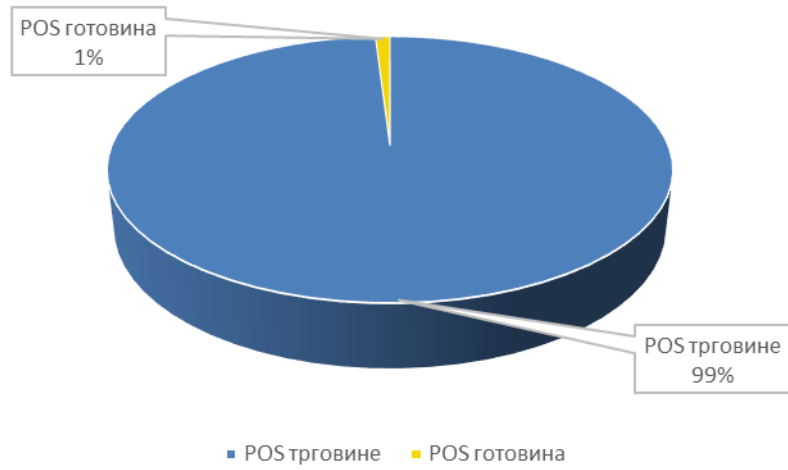
12.ATM и POS уређаји

Банке константно раде на увођењу у понуду већег броја ATM и/или POS уређаја. У протеклој години било је инсталираних укупно 1.767 ATM уређаја (претходне 2023. године 1.717) и 35.035 POS уређаја (2023. године 34.019). Од укупног броја инсталираних POS уређаја, 34.687 је инсталирано у трговинама и 348 на шалтерима банака.

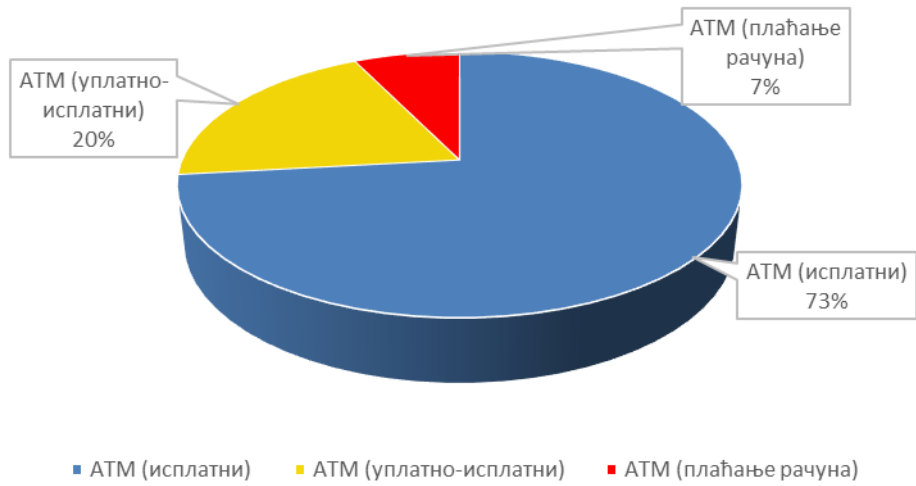
Број инсталираних ATM и POS уређаја у БиХ								
Година	ATM (исплатни)	ATM (уплатно-исплатни)	ATM (плаћања рачуна)	Укупно ATM	POS трговине	POS готовина	Укупно POS	Укупно ATM и POS
2020.	1.390	194	43	1.627	29.534	837	30.371	31.998
2021.	1.334	230	64	1.628	29.977	680	30.657	32.285
2022.	1.324	235	94	1.653	32.047	586	32.633	34.286
2023.	1.342	261	114	1.717	33.614	405	34.019	35.736
2024.	1.294	345	128	1.767	34.687	348	35.035	36.802

Однос броја POS уређаја у 2024. години

Однос броја АТМ уређаја у 2024. години

13. Прихват картица

У наредној табели дајемо приказ броја банака који прихватају одређене брендове картица на својим АТМ уређајима и POS апаратима са стањем на дан 31.12.2024. године:

Картични бренд	АТМ	POS
Mastercard Maestro дебитна	16	10
Mastercard кредитна	15	10
Mastercard са одгођеним плаћањем	14	10
Visa дебитна	19	12
Visa кредитна	19	12
Visa са одгођеним плаћањем	14	10
Diners кредитна	1	4
Diners са одгођеним плаћањем	1	4
American кредитна	2	4
American са одгођеним плаћањем	2	4
BamCard дебитна	4	1
BamCard кредитна	3	1
China UnionPay	2	1